

B A

B. R. V.

684

~~Nr. 2006~~

BIBLIOTECA
Centrală a „Astrei”
SIBIU

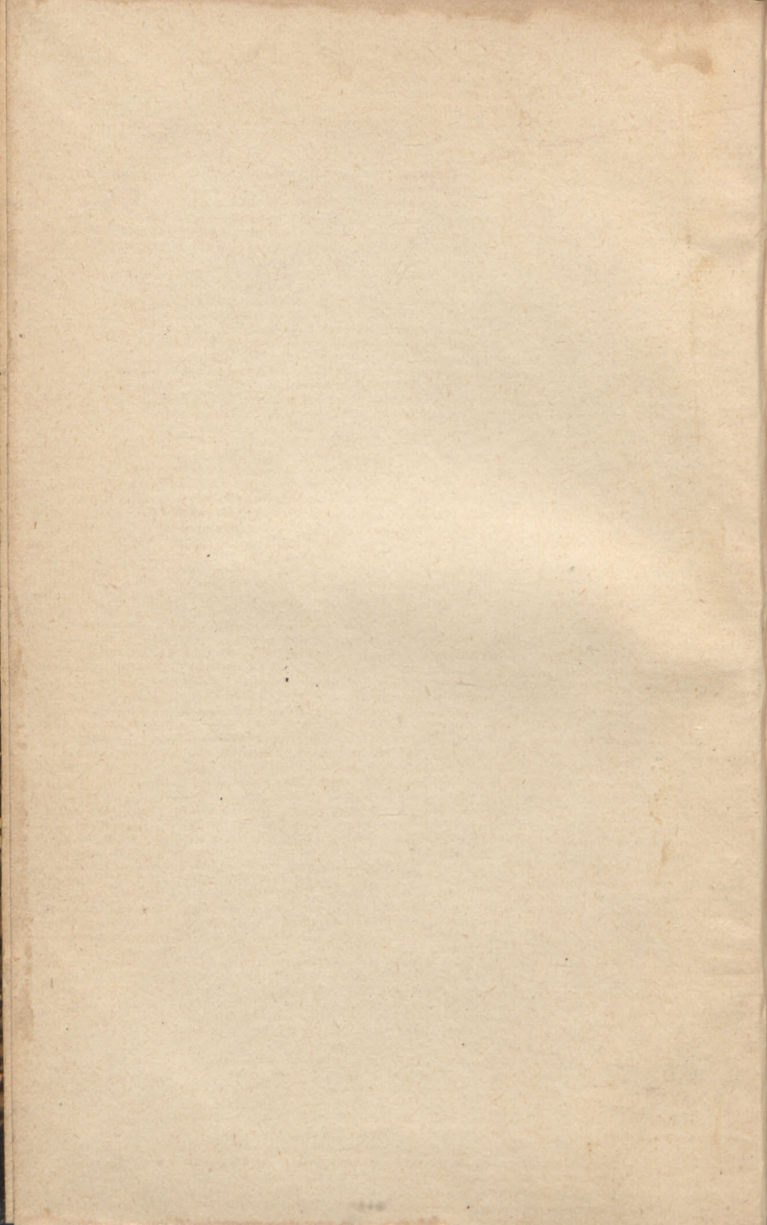
Inv. 108

BIBLIOTECA CENTRALĂ

a „ASOCIAȚIUNII“

* SIBIU *

ORTHOGRAPHIA

L A T I N O

V A L A C H I C A

BIBLIOTECA CENTRALA
a "ASOCIATIUNII"
SIBIIU *

BIBLIOTECA ASOCIATIUNII
TRAIESTE ROM. P. OSTRA
ST. LIT. POP. ROM.

~~2006~~

CLAUDIOPOLI

Impress. Typis Coll. Reformatorum
Anno 1805.

Ut silvae foliis pronos mutantur in
Annos,
Prima cadunt: ita verborum vetus inte-
rit aetas.

Multa renascentur, quae jam cecidere
cadentque,
Quae nunc sunt in honore vocabula, si
volet usus,
Quem penes arbitrium est, & jus et nor-
ma loquendi.

Horat. de arte Poët

RECTA RATIO
LITTERIS LATINIS VALACHICE
SCRIBENDI.

I. *De Vocalibus.*

§. 1.

I. Omnes vocales accentu [^] circumflexo notatæ proferuntur ut ꝛ ruthenicum, vel véro ut vocalis tacita in Hm! & Hrr!

I. a. ante *m.* & *n.* haud duplicatum —
— *e* ante hæc eadem minus sequenti syllaba in *e.* vel *i.* — — — denique *a. e. i. y.* post quamlibet Consonam subsequenti *r.* impurum, effertur ut casu *i^m*; nisi accentu quodam gaudeant.

§. 2.

I. a. absque ullo accentu effertur ut ꝛ ruthenicum: vel ut observavit Cel. Joh: Mól nár, ac *e.* in germanico *VVuck-e-rey.*

Excipe duos casus §-phi *i^m*: & item *a.* initio vocis (excepto casu *Il-o* §phi. *i.*) ubi effertur, ut à ..)

..) à. accentu \ gravi & ..)

profer tanquam *ab.* germanicum,
aut *á* hungaricum.

§ 3

a) *e.* absque ullo accentu:

.) ant *n.* simplex, séquenti syllaba *e.*
vel *i.* in eadem voce, effertur ut *i.*

..) post *b, m, p, r, s, t, v, z,* (et non-
nunquam post *f.* in prima compre-
hensioné) item in *die, sie,* tanquam
a. carente accentu. — — Recedit
hinc in ultimis polysyllaborum, nec
non in Pronomine *Te,* in quibus so-
nat ut accentu gravi vid. punct. 1^m
sub littera *ß.*

..*) ante *x.* initio vocum sequenti a-
liâ consonâ prorsus absorbétur. — —
At si *x.* à vocali excipiatur; *e* reti-
net sonum casus subsequents.

::) Initio vocum, excepto casu prox-
mé antecedenti, pronuntiátur, ut *je*
vel *je* latinum.

β) 2 accentu \ gravi:

.) Ut apud Germanos *eb,* vel Ungaros

..) Ante *m. & n.* simplex: — necnon a-
te *x.* et quidem initio vocis, ut *i.*
at si post *m. & n.* syllaba *e.* vel *i.*
quatur manet ejus valor ut pun.

..) Initio vocis, (excepto puncto 3° sub α .) ut *ie* vel *je* more latino.

γ) *é*. accentu / acuto:

.) ut *ea*. vel *ja*, more latino — —
apud plerosque tamen servat sonum
é. vid. punc. 1^m. sub β .)

..) Post *ç. m. p* *) *r. s. v. z.* — item in *dié-*
sce, tiésce, rrésce effertur ut *à*, vel *á*

*) Sunt pauci casus in quibus post *m.* &
p. manet *éá*

2.) Post quamlibet aliam vocalem tam
accentibus, quam absque his effer-
tur, ut *ie*, vel *je*: — — excipitur post
i in *di* & *ti* puncto notatum.

§. 4.

i) Anté aliam vocalem in fine vocum
fit consona (*j*) *) nisi accentu gra-
vi vel acuto superadnotétur.

*) Et *i* signo υ correptionis (item post
d. & *t.* subsequenti alia vocali nisi ac-
centu gravi vel acuto notatum fue-
rit) subticetur.

..) Post *r.* (in prima syllaba) *ç, d, rr,*
t, z. & item in omnibus penultimis,
à verbis in *iesco* (ubi *e* est siné om-
ni accentu) provenientes sequen-
ti consona, exprimitur ut *i*.

Cæterum ut apud Latinos.

§. 5.

a) o. *) absque ullo accentu:

.) ante gn; & m: n. simplex: item in fine **) vocum, ut *u* latinum.

..) Initio & medio, excepto casu antecedenti, ut *o* latinum.

β) d. accentu gravi:

.) Initio et medio, ut *u* latinum.

..) In fine, ut *áú*, vel *au*.

..) Ante gn; & m. n. simplex, ut *o* latinum.

γ) ó. accentu ' acuto; ut *oá*. apud latinos.

*) Peregrini vix unquam *o* initio vocis absque *v*. præmisso enunciare queunt; cujus rei ratio sane hinc est repetenda: nos enim ita pronunciamus *o* in initio, ac si *uo* esset, ex. gr. *òmo*, *ólla*, *occhio*, dicimus *uòm*, *uólla*, *uocchio*, quæ peregrini, fat male quidem, sic efferunt *vòm*, *vólla*, *vocchio*.

**) *o*. in fine non nisi ante Pronomina Conjunctiva, Articulos Definitos, & Verbum *Súnto*, vel contracte *s'* legitur, exceptis, *collo*, *accollo*, *incollo*, *pío*, *dío*, in quibus efferitur, ut *o*. latinum.

§. 6.

.) *U*. Ut apud Latinos:

..) Inter duas vocales, nisi accentuatum

BIBLIOTECA CENTRALA
"ASOCIATIUNII"
5

tum fuerit, & item in verbis *uapq-
rèscò, uollio,* & denique post *q.* pen-
tus omittitur in pronunciando.

*) In fine solummodo iis in casibus
profertur, in quibus *o* finale. vid.
Sphi proxime anteced. not 2-am.

§. 7.

y. habet locum in vocibus græcæ o-
riginis; efferturque ut *i.* ex. gr. ty-
pu: typus, imago, lége tipu: &c.

De Diphthongis:

§. 8.

au; & eau ut	- o.	}	efferuntur.
eá	- - - - ja		
ei	- - - - i		
eo	- - - - io		
io	- - - - iu		

II. De Consonantibus:

§. 9.

Valach.	- - ut - -	Latin.	Hung
B. b	- - - - -	b.	b.
C c	ante omnes Consonas, in fine: necnon ante a. o. u. y.	c.	k.
—	In sce. sci. sce. sci.	t.	t.
—	Ante t. - - -	p.	p
	a 4		Ch.

Valach.	-- ut --	Latin.	Hung.
-----	Ch. interdum -	h.	h.
-----	ç. - - -	—	tz.
D. d.*	ante <i>i.</i> uno puncto	z.	z.
-----	cæterum ut apud Lat.	d.	d.
F. f.	- - - -	f.	f.
G. g.	ante <i>e.</i> & <i>i.</i> - -	—	zs.
-----	<i>gn.</i> - - -	mn.	mn.
-----	cæteroquin - -	g.	g.
H. h.	- - - -	h.	h.
K. k.	- - - -	qu.	k.
L. l.**	- - - -	l.	l.
-----	<i>lli.</i> - - -	j.	lly.
Mm.	- - - -	m.	m.
N.n.	- - - -	n.	n.
P. p.	- - - -	p.	p.
Ph. ph.	- - - -	f.	f.
Q. q.	- - - -	q.	k.
R. r.	- - - -	r.	r.
S. s.	- - - -	ss.	sz.
'S. f. f.	et item <i>'s</i> in minusc.	—	f.
T. t.	ante <i>i</i> uno puncto notat.	—	tz.
-----	Cæterum ubique -	t.	t.
-----	<i>th.</i> in Græcis - -	ft.	ft.
X. x.	ante <i>e.</i> & <i>i.</i> - -	—	S. f.
-----	Cæterum - -	s s.	sz.
V. v.	- - - -	v.	v.
Z. z.	- - - -	z.	z.
J. j.	- - - -	—	—

- *) Haud mirum videatur *d.* ante *i.* tanquam *z* legi; hoc idem *d.* ante *i.* passum fuisse videmus apertissime apud antiquos quoque Scriptores Romanos. *Zabolus*. I. Diabolus *Lactant*; *Zeta*, *Zetarius*: I. *Diæta*, *Diatarius*. *Lamprid*: — — Imo huc referri potest & *Zeus*. Deus (v. *Di-eus*? Dominus *Diei* — lucis, *Diespiter*)
- **) Attamen in *Liçia*, *Liepòre*, *Linu*, *Liubèsco*, *Liuercto*, lege ut *j* latinum.

III. De variatione Consonarum, pro diversa ratione Dialectorum

§. 10.

Ante *e*, *i*, *y*. sequentes, sequenti modo variantur, Consonantes: *b. c. ch. d. f. gh. k. m. n. p. ph. q. t. v.*

- I.) *b.* intercipit *j*. latinum, vel *gy*. hungaricum: exgr. *Bene*, *Birga*, dicitur vulgo *Bjene*. *Bjirga*, *Bgyene*, *Bgyirga* &c
- II.) *c. f. ph.* *) præsertim in Districtu *Bistriciensi* efferuntur; ut *sch.* germanicum, vel *s.* hungaricum. exgr. *Cépa*, *Cèna*, *Fèrru*, *Fíre*, *Philosophic*. *schépa*, *schèna*, *schèrru*, &cet

— At *ph.* in Blásphe^mo, et ab eo promanantibus effertur ut *t.* quod ferme apud omnes invaluit.

- III. *ch. k. qu. t**) ut *tj.* vel *ty hung.*
 IV. *d. gh.* ut *gj* aut *gy hungaricum.*
 V. *m.* intercipit *nj.* vel *ny hung.***)*
 VI. *n.* adjungit sibi *j,* vel fit *ny. hung.*
 VII. *p.* intercipit *tj.* vel *ty hung.* sæpissime vero fit *p.* ipsam *tj,* vel *ty.* exgr. *pica, pèctu, péctene, pécteno, aspècto,* horumque omnibus in provincialibus lege *to p.* ac si *tj.* esset****)
 VIII. *v.*
 a) ut *v.* latinum. b) ut *j.* latinum.
 c) — tanquam *zs. hung.* d) — *gj.* —
 e.) — *h.* — — — — —
 *) Pluribus tamen in locis *f. & ph.* efferuntur ut *ch* in voce germanica *schmei-ch-eley:* — Quin etiam in quibusdam sonat ut *h,* *Exgr,* — — *Fêd u.* lege *Hêd u:* *Fœdus,*
 **) Excipe hinc *t.* ante *i.* uno puncto notatum: nam hoc in casu legitur *t.* ut *tz. hung.*
 ***) At *me.* in syllaba *men.* sequenti aliâ in *e.* vel *i.* dic. *mi.*
 ****) *p.* ante *è & ì* semper patitur hanc

hanc mutationem: ante *e*. vero acuto non nisi quum amat *e* præse *i*. habere, fit *p*. molle: — — At ante *e* absque omni accentu, nunquam amittit veram pronuntiationem.

- Obs. 1^a* Quamvis hæc pronuntiandi methodus solum apud illiteratos & haud apud eruditos Litterarum valachicarum sit in usu: tamen hoc uno ultimo Spho exhibendam esse, justum judicavi; præsertim quum neminem nostratum sciam, de hac variatione Consonarum suis in scriptis memoriam fecisse: quum tamen hujus rei cognitio sit studiosis Lingvæ valachicæ utilissima.
- Obs. 2^a* Omnes illi accentus, quos hac in perbreui methòdo vocalibus adscribuntur, respectu nostratum omnino abesse possunt: at quum plerisque peregrinis videre nostram lingvam litteris latinis depictam placuisset, ob majorem evidentiam latinæ radicis lingvæ nostræ eos pro arbitrio adoptandos ad facilitandam vocum valachicarum pronuntiationem, non perperam fieri existimavi.
- Obs. 3^a* Hac proxime pertractata Orthographia elaboratum Lexicon Valachico Latino Hungaricum, paratamque Grammaticam habeo, hæc quoque sum luci publicæ editurus, si sensero Lectores his meis primitiis favorem non denegaturos.

Obs. 4ª Lector! Subsequentem Fabulam,
pro exemplari rectae lectionis vocem li-
teris latinis descriptarum, ob similitudi-
nem nostrae Orthographiae, ino et Lin-
guae, publicae luci prolatam esse, me-
mento.

LUNTRE a de ANTE a

intórta

dòpa

GESNER

in

Romanie

pr' in

S. CH.

R o m a n e !

Vediand quôt de chiár, inált,
si sulléget extralucésce acest
Nome, dòpa ce l'am desbraccat d'in
flocce le lui Cyrilla, si l'am imbrac-
cát in vestmente romanèsci; indégna
te a pòrtà acest Nome spre addeverá-
tà tà láuda: deprende te a òrmà páffi
ei acellui popor, in quôt te lássa a tá
le impregiorstari, quáre pr'in fácte le
sá le neadjuns miráte, 'au implut Lu-
me a co acest in vécc nepresussit laú-
lát Nome: deprende te ti a questigà
tio nomái scutu l Carne ei: ci si pre a
nim' ei páscere, de no mái mult in
uálete nomái o particélla a viuaci' ei
tórce: d'in quáre ti uá adjunge, de
o mái mult o 'óra, quà se cetèsci si
harticicà acéstà: iár no quà un jude-
torio, ce mái vertuos qua un bene-
ollitorio a Romaní lor. Valetó: In
us. Ann. 1805. dí a 26. a lui Máio

LUNTRE a de ANTE a.

C a n t. I.

Rècura arèquòti tristi Anni, de
quand scenà lui *Milou*, intr'
o nôcte co còttremòr o'au me-
nât vogellitóre le vâluri, d' in locu l sau, rum-
pando o de Uscât, *Spâtiu* l între Scenà lui si
între Uscât l'au inghittit Máre a. In Insólà*)
acésta despartita, intr' a tótà erà de depárte
Scenà lui de Uscât, quòt in cell mái lèn tèm-
p anche no se audieua de pre mèrai ei Tierrmu-
iã ragire a turme lor. *Semirà* de împreuna co
Liubitu l sau si 'au adstipát tóte desfetari le
sá le: in trista singuratáte traeva co Fillià sà:
nicci o soçietáte no ei indulcira 'orí le, a fó-
ra d' in pásseri le Cerio lui, si turmitià sà.

Melidà, fillià sà nemiráta de vr' un Te-
ner, crèscu: in fromsetie inpharmacatóre se
desfetaua: in jocuri, si in dántiurí le celle de
volla bona anche vár si fósta fronte a from-
se-

*) Dòpa latenie: *Insóla*: iar dòpa russie *Ostrov*.

setie lor: mái mândra erà, de quòt un tenerell
persec, quàre se láuda co pompóse le sà le flo-
ricelle de ante a.

Semirà d' intr' o grige dulce, quà no
quumvà singuratáte a filli' ei sà le co trista
superàre a o incarcàre, au doru l' elli l' a in-
degnàre, spre a cui adfediàre, tóte dromurí
le erà inchisse, tóte desfetari le so ÷ietate ei le
'au ascons d' inánte a elli, quàre pre cellia
párte a Tierrmurí lor pre tot prátú l, sub tó-
ta umbrà se imbraççiaua, si in dulce açipire
se versaua. In tóte dile le se dusse là mor-
mentu l' acell santt, quàre accopereua móscce le
lui *Milon*, quòtevà 'ori petrecand co plange-
re langa ell. — Vále o! dussu te 'ai — assea
se cantaua de ámar — — no eiti mái mult —
— in zadáru ti stringe umbrà reccita, infellató-
re a mea intypuire, in bráççie le sà le — —
Vále o! vái Tu buccurie a mea, Tu ràdimà
mea, intre ventóse le viuuaçi' ei. Lassáta fó-
ra nicci un adjutorio — — imptegioráta de so-
natóre a Máre, ce pocio se aspèct. Nicci o dul-
ce lácryma no mi allèna ámaru l. Departáte
súntèm de tot adjutorio l' vècinèsc. De te uáf
vèdé, o! si pre tene mórtá *Melida!* vái unà ú-
nutià mea! Assea mi s' de agere dòrorí le,
quòt m' cáuta a dorí acrest ámar. Moriènd iò,
vái tu velli remané singura in flóre a juene ie
tá le! cruent temp venitorio! singura in bráççie,
le desertatóre lor váluri — in soçie a nevollí' ie,
si a vèsceditorio lui ámar. A tunci nicci un
còvvent de 'òm no ti và indelectà òrecchi le—

Nicci un soçiù liubit no te vâ imbuccurâ, quâ-
re inpharmacatôre le tá le fromsetie si vertu-
te l uâr pôté infèrici. Dulce le nome — Mám-
ma — no l uelli audì d' in gurâ lallâitorí lor,
si tremòrand amblatorí lor filliuti: nomái còv-
ventu l ámaru lui tau vor resonâ si reduplicâ
triste le umbri, si immuscéti stânni. Indelon-
gâte ámaruri ti uor rôde teneretie le: no vor
curre pre abrásu l tau lácrymi de liubire
viuaçiuitóre. Neingropát, sub ardiatóre le sóre
lui rádie, ti se vá spârge trupu l tau cell fór-
mos: au prédá pásserí lor vá se fic. O! stânni,
voi, voi mi ascondèti plangerí le mee le in si-
nùrí le vóstre celle indurâte! Intr' acésta 'ó-
ra no me tramméttèti inápoi! voi intunecâte
singurâtecè umbri! inánte a vóstrâ m' vers lá-
crymi le mee le! voi m' ingropáti váiurí le mee
le, quâre d' intr' o luda nescientia no ei connó-
sceti dòrorí le. Assea se plangeua *Semirâ*, ascon-
diando si d' inánte a Fillí ei sá le ámaracioní
le, quâre vesceditóre a elli viuaçia o rodeua.

Intr' ace *Melidè*, intr' o luda bona volla,
se jòcaua co gnèlluffelli, no 'având acesti nicci
o lypsa de pastorio, fiènd impregiorâti de
Mâre: au d' in flori odòrose si legaua um-
brário — Ellia erâ Mâmmâ 'erbí lor — tóta fló-
re a, au tuffâ patitóre o adjutaua spre crésce-
re a drécta: le impregioraua co riuurèlle, si le
lassaua se curra pre de a suprâ pètricèlle lor
in sonet: — au le stringeua in lacurèlle. Insólâ
o 'au impregiorát co duóe sèrie de pòni, subt
a quaror umbra innouitóre, assea de pompos se

preambulaua quà o Venere*) in Páph.**) O Pescere anche si 'au immûndrit intr' un Stránn de pre ripà Mare ei: Fiènd che Singuratáte a e ce mái rōditóre nascatóre a Intypuire ei. Viocci ei, quári vâluri le jōcando sè ei 'au adunát in spáthe le lor lá Tierrmuri, ei 'au legát de parieti ei Pescere ei, dòpa fórmà, si facià lor, co cell mái máre excurrand piccòre le limpede, quáre se prelingeua d' in Cerio l Pescere ei. Jásmin, si dolci umbri ei inaltiaua uffia.

Intr' affea curáte intreceri ei curreua 'ori le, nesentiend singuratáte a. sexa—spre—diece anni adjungand prèns 'au a prècepe che e singura. Infioráta, si fóra volliá amblaua, au fedea subt umbrà pòmí lor: affea vorbiènd in sene: Pentru ce ne 'au adfediát Domnèdiei ei pre noi intr' a tōtà singuratáte?

Mái nefèricite sùntèm, de quòt tóte plasmuiri le:— — vái pre bene sentiesc — — De unde mi uár pòté si volliá acèsta rea altmentrellea, quà quum mí s' uár lypsi cevà, ce e de o fire co mene — — cevà, ce no l scío nomì. sentiesc, ché no s' facuta a traì singura. Trèbuit 'am noi se patim cevà, ce no mi expone Mámma mea. ved che tot de a unà si asconde arèce in sufflèt, ce de o intrèb làcrymi ei jóca in occhi, co máre truda pòtando le tiené de scappare — Lassà m' uollio pre intiellèctà lui Domnèdiò ordire, disse, aspèctando mi co sufflèt adfediát d' in mani le lui sòrte a mea.

De

De multe 'ori se oullitaua pre 'Sessu l Ma-
rie ei. O! voi in latime nemessurate ape! expo-
neti m', o! exponeti, au se no fie alt uscat a fora
de Insola acesta, che: o! ce nemica e acesta pal-
langa latime a 'Sessu lui vostru! Au no pot se
fie si alti Tierrinuri departe, asconsi d' inante a
occhi lor mei, quare voi ei spellari? Vai bene
che no m' expone Mamma mea: tot tacutu l
elli amar me face a suppone. — Cred che no
nomai aesta uscatu e adiediati intr' al vostru
larg sin. Che ce e cellia collo, ce qua o negura
giosa se intende, pe margini le vostre intr' un
fir lung, nemiscata. — Infella me intypuire a —?
assea m' pare, che in ce mai affunda lenarate, un
covvent venitorio m' sona in drecchi. Ce uar
pote fire alta ce? — fiesce quot de len n' pa-
ra, acellia nomai departe a o face — — O!
assea treba, treba assea se fie! — Vedi che si
spume le, departe, anche se par micce: au no
se vede si scena nostra mai micca de o caut
d' in cellia parte a Insol' ei? 'Si de e uscat,
acellia ce ved quasi a nostru; praturi, pomi
treba se fie pe ell, — si vor si plasmuri, pre
a quator parte se 'au plasmuit. Pot se fie alte
ce de plasmuri, de quot quomo s' a nostre —
— pot se no fie, quomo s' a nostre — — pote
che no m' uar mai tare indelecta, de quot
gnelluffelli nostri — — Da de uar si assea — —
O! acesta cògetacione me supera — — da de
e un Tienut qua acella, unde s' uar affla Fa-
ceri, qua mene — si anche multe; prequomo s'
aiccì multe passerì si gnelli, si assea s' uar

buccurà unà de altà, quási pàsserí le, si quási gnèlluffelli ei mei. O! Fericite, voi plasmuiri fericite! — de lássa me — tu Còget nestatorio, ce me infiori, pentru cè me faci nefèricita? O! voi Unde! de v' uelliti imbòrdà là Tierrmuri ei cellie collo, exponèti Tierréni lor fèriciti de accollo, che o féta nefèricita plange pre Tierrmuri ei acest' ei Insóla. — Lassátí me voi visuri; nomái me fáceti nemangalliéta.

De multe 'ori intrèbaua de Mámma sà: Te rog: ce remanèm nomái amenduóe, quand tóte plasmuiri le se inmuiltiesc? Pe langa flori crèsc alte le, quási élle: d' in ann in ann ní se multiesce turmà: quòt de co vollia bona sàrr tenerèlli ei gnèlluffelli, si se indelectnicèsc in fientià sà: Dàra se vèdi anche tot numeru l pàsserí lor? Vediut, o! vediut 'am, si 'am lacrymát: colle in umbrà intunereca 'am sediut, si m' 'am oullitát arèquòte díle: un cuib mûndrutíu f' facura duóe passerélle; si co o dulce drágoste se intreceua pre rámurí le vècine. Vái quum se liubosteua! Dòpa acellia no mult outie anche 'am vediut in cuiburí le lor, quáre pana unà co máre grige le inueleua subt ariputie si, cellia l alta pre crengí le celle mái de adprópe spre petrécere a 'òrrire ei èlli cantaua. In tóta dío a 'am vediut dellà umbra. Pauçinell dòpa acellia 'am vediut passerélle golisóre in locu l óue lor: celle mái mári co buccurie exbòraua panga élle, de mandcát adducand sclábe lor in clòntiuri, quáre intre báttere a ariputie lor, piscòièndo l premeua. Dòpa acellia d' in dì in dì

dì prensera a f' fáce penne; prensera a si arradècà sclabutie le ariputie — — exira pre rá-murí le celle mái de adprópe, exbòrand celle mái mári inánte, le imbarbataua spre o fácere de adfidere. Vái dulcà mea Mámma! o dáta erà mûndru a vède! De multe 'ori si arradècaua ariputie le, quà quum uár còttendia: dà iára tremòrand le lassaua in gios; pana quand unà mài còttèddia 'au facut próbà, cantand de buccurie, fièndo ei próbà fèrice: si assea m' pareua, quà quum si uár indegnà friccóse le soçii: aceste anche s' 'au imbarbatát. Pre òrma prensera a exbòrà, si a cantà de impreuna. Vái! ce minunát còget 'au facut aceste a se tradì in mene! Pentru ce sùntèm nomái noi singure despolliète de acèsta buccurie?

Semirà immutiui, nepòtando se precepe, ce se responsa, acesť ei, tainà elli sgarnitóre intrèbari. Nicci iò no scío, disse, de tóte aceste nemica. Pr' in intrèbari de aceste de nemica, nomái extricatóre, si intypuiri deferte ti uelli affà, quáre de acelle pothe uor adprende in tene, quáre tògnà de uár si si, tot páce a tà ce curáta tí o uor turburà. Pentru ce vrei pr' in intrèbari fóra tréba a manié Dòmnediei ei, quári singuri scío venitóre a nótra sórte — si acellia mái inánte, séu mái inápoi — crèd: tot de a unà o guvernissesc pr' in antiellèctà vollià lor.

Iár response *Melidà* — liuertà mi uor, fiènd lapedáta intr' acèsta trandáva singuratáte! Nicci o dáta no m' pocio çippà d' in mente,

che si a noastră sörte de s' uár multi, quási ator sufflete: acest quom pöte se fie, no pocio se scío — acestà l láss Domnèdiei lor. — Plante le resarèsc d' in sementia: une le sufflete ex d' in öue: unu l intr' o fóрма: altu l intr' altà. Töte bene le 'am cercát — quom uás pöté fáce altmentrellea. O! de uás pöté afflá arèquand 'ömuti micuti, quári aslea, au intr' alta fóрма s' 'au facut, séu 'au resarit! quom le uás pörtà grige a! quom ei uás liubi! —

— Iár vái töte aceste phantásii, le çipp d' in mente mi! Domnèdiei ei vor 'avé grige de mene! Nomái uná, dulcà mea Mámma, no mái unà mái intréb de tene — pana e lume a, no mái de multe 'ori: Bene scío, che n' 'am fost tot de a uná a tötá quöta s': che 'am creşcut incet incet, quási plante le si alte sufflete: anche si acellia m' vene in mente, che n' 'am fost mái in álta, de quöt rádimà acéstà ce e langa ròsnica: mái inánte dára 'am fost si mái micca: tréba aslea se fio 'avut si incèput; prequom 'au plante le si pásserí le. Exponè m' rogo te, quom, si unde m' 'ai afflát ante a si ce 'am patit iò? De mi uelli expone, pöte se m' afflo o mislocire, se gassesc, au se m' fáce si iò mie. O! nicci iò no scío ce: iár tu töte mi le 'ai pöté expone. Intr' acest typ turbaraua pe Mámma sà, co intrèbarí le elli cell multe. — Fillià mea! vatemà mi uelli co a tá intrèbari minunate. Quom te 'ai facut, iò ti pocio expone. Quand eràm nomái iò singura, me 'am rògát Domnèdiei lor pentr o só

de petrécere a tèmpu lui: si assea te am afflát,
quand 'ai fost fórte micca miccutia, intr' o de-
manétia fromósa intre flori de ròsa invelita
în scenà nóstra. Dà ti mai expòio copilla fó-
ra hodèna o dáta, che tu pe 'orma co intrè-
barí le tá le fóra tréba mi uelli manié: léga ti
florí le, si te jóca co tenerèlli gnèlluffelli, si
no me manié si pe mene si pre Domnèdiei co
intrèbarí le tà le celle fóra floss, de quare
no ti pocio responde. Visurí le aceste de quand
s' 'au impòterit de tene, no esti hárnica a ti
petréce 'orí le co volla bona: iár d' in cóntra
de adjuns modru tí affli, quá se me mácini si
pre mene si pre tene. Ti 'ai lassát Pescere a:
florí le anche si aspécta pòrtatóre a de grige.

Assea 'au trait *Semirà* co Fillia sà — amá-
re cògete, si nerepós intristatorio ei erà soçià.
Iár Domnèdiei ei margaritáriorí le lácrymí lor
Melid' ei le 'au fost numerát, si bene le 'au
placut, quà se ei scimbe superáre a in buccu-
rie. Svátú I domnèdieèsc 'au lassát tot lucrú I
pre Ámor. — — Quare uár si pòté fí d' intre
Domnèdiei, quare mái fèrice uár pòté fáce te-
neréle le fetifóre?

In Tienutu I drect in fáçia co Insólà, erà
un Tener. In trupu lui cell sulléget si mún-
dru assémenaua Domnèdiei lor, quand se pre-
amblaua pre práturí le in florite, au pre sube
umbrí le lunci lor. De multe 'ori ei vorbeua
Táta I sau, che mái inánte de arèquòti anni
ce sodòm uár si fost. Vèdi cètià cellia collo
in Máre — disse — arretando ei Insólà — se

vèdeua dellà scena: che no' erà depárte de Tierrmuri. Máre bòccatiélla de pamment se intendeua accollo in Máre. In márgine a acelli' ei sedeu a pariécche fèrice, *Milon*, si *Semira*. Pòteuam mérgeua pana là scenà lui tot pre o pávilce mûndra: máre numer de Turme se pasceua pre amenduóe ripe le: ce mái máre buccurie le erà intr' o Fetuca, quáre suguea çicia, parando se che e un' idol a fromsetie lor. Depárte de pre Tienut veneua Mullierí le quà se véda fromsetie le Beát' ei, se ei duca d'anie, si se benecòvventézze Fèrice a Mámamá elli. Iár si acum tot me turbur, de m' vene in mente friccà mea ce de a tunci. Lá Média — nócte còttremòratorio sonet, milli de tonuri tradira d' in sòmni tot Tienutu l: tot impregioru l tremòraua. Turbátà Máre, pr' in neexpòse urlari se suuiui de a suprà Tierrmuri lor. Váiúri le de fricca, si de sodòm, depárte sonaua sub Cerio l de nócte a: iár subt accoperime a intunerecu lui nemene no pòteua se precépa causa miselie ei. Tremòr, si ingrozélla accoperira campuri le: aspèctament fóra speráre ne urgeua animi le: iár deschidiand portí le Lume ei Diorí le de demanétia, vediuram cruèncenu l secret pre de a suprà Mare ei. Campu l cell d' intre Insóla, si uscát l 'au inghitit turbátà Máre. Dòpa ace sclippiènd ináltu l sóre in lenà Máre, dát 'am de Insólà cellia collo, si unu l d' intre noi, quarui Domnèdiei ei ei 'au dát mái ageri occhi, diceua, che pr' in cètià subtire vár vèdé scenà lui *Milon*, si pòmi

pòmì ei celli de pallanga ea. Dár de traéscè
co Mulliere a co tot: dár de se tepéscè *Me-
lidà* in singuratáte a sà: beátà acéstá, ce mái
fromósa intre tôte, quáre occhi mòritóri le
'au pòtut vedé. Aceste còvvente quom se pren-
sera in animá Teneru lui! — d' in 'órà acéstá
de multe 'ori amblaua pre márgine a Mare ei,
quà un retacit, sórte a Insól' ei minunát,
fèrbando o in pèctu sí: o dáta ei se fura
un sòmni pr' in gene le occhi lor: sonand un-
de le, ei lypìra occhi ei pr' in oleio de balsam:
Precepand Amor s' 'au tráss langa èll, depar-
tand ardiatóre le a Média — di ei sagétte co
a lui aripcélle, acest vis ei l'au sopotit in ò-
recchi: quà quum uár vedé Tierrmuri ei Insól' ei
cellia: Domnèdieiti ei Liubire ei se preamblaua
accollo co o fáçia machnita subt umbre le celle
santte, au se plangeua pre a tuffe lor, au a flo-
rí lor leganatóre rámurí. — D' in fundu l um-
br' ei in pássi leni, sí in affunde cògetacioni
còffundáta passeua inánte o Fetuca: o, a de-
occhitóre ei fromsétia, Céta — co fromsetie ne-
maèstrite s' adprópieua. Peru l ellí cell serèn,
de o párte assea se imprescieuua pre 'umere ei,
prequom curre lácte le in tóte láturi le pre
mármòrà ce luceda: de altà erà in pica in
bátjocura legát co penne de myrt: o albime
ambietóre ei fèdeua in fáçia ce inpharmecatóre,
quà o ròsa, quáre prende a se vescedì, afflan-
do sí intr' un sin tener pre radecinà viuaci' ei
repausáre a: infocáte ámaruri ei se stringeua
in occhi ei ellí celli extralucitori nègri. Assea
veni

veniui inánte, neoullitando se nicci là lèn suf-
 flatorio l ventucell, quáre se intreceua co ea:
 nicci là flóre a de jumettáte vescedita, quáre,
 pallangariènd, se legaua de piciore ei, si co
 scomp oleio — quáre, róta nócte a in sinu l
 elli cell curát, inchiss spre a elli tréba l tie-
 nusse — ei ambieua myrossu l: ei anche nicci
 lá celle mái dolci póme, quáre in multime a
 façade lor sá le despre ámenduoé láturi le dro-
 mu lui amminitiaua 'ómo l de pre induoíte le
 lor rámurí. Assea se preambulaua pre ripe le a
 Mare ei. Intristáta se oullitaua preste adse-
 diátà Máre, là cellie l alti Tjermuri, arradè-
 cando si albe le mani, se pareua, che se róga
 de adjutorio. Iar ei pareua, quà quom in ra-
 pede ei uár curre spre adjutorio, Amor pree-
 mièndo ei dulce a lui lá ripí le celle umbrá-
 tece — o uár adduce in bráççie le lui, quáre
 tremòraua de focu l lui Amor. Co buccurie
 se pallangareua si co volla bona se intreceua
 Domnèdieuti ei drágoste ei pre langa èll: co co-
 noni de flori l incoronaua, d'in mollicelle le lor
 aripelle excutturand balsamu l flori lor: in fro-
 mos myrossitóre cétia l incingéua. — In sòm-
 n anche ei batteua animà — fàçià ei se infocaua
 — bráççie le lui imbraççiára mollicellu l aèr —
 si assea se tradiui. Mult tèmp mái zacù in desfe-
 täre a acésta phantásita. Dómne! assea striga
 co búzze tremòracióse — unde s' ? Dussú s' 'au?
 — fugit 'au d' in bráççie le mee le? Ah! iò
 zac 'icci pe ripa — — — collo, depárte — —
 depárte e Insóla! un vis ah! un vis m' 'au in-
 fel-

sellát — — in pòrròre — ah, sentiesc! che m'
'au facut nefèrice.

De açum inánte mái de multe 'ori mer-
geua là Tierrmure, de quòt pana acci: in af-
funde suspinamente, co cruèncene cògetaturi
luctando se sèdeua pre arènà Mare ei, pe de
a suprà leganatóre lor unde oullitando se drect
lá Insóla. Mái alless nócte a là luminà Lun' ei,
quand tot Tienutu I erà accoperit de o lèna-
táte, si Máre a anche nomái de abia se lega-
naua, stand pre márgine a Tierrmuri lor, as-
cultaua óre no vár pòté audì vr' un còvvent
de quatra Insóla: de multe 'ori assea ei se pa-
reua, quà quum uár audì plangeri, séu sonu I
cuivá còvvent dulce. Fiènd che de quòte 'ori
no infèlla doròri le Liubiti lor infioratà inty-
puire! De multe 'ori strigaua, si ei se pareua,
quà quom de depárte ei s' uár dà respons. De
multe 'ori ei pareua stelle le celle de pre márg-
ine a Cerio lui, che vár fì lumina, au foc
uár flacrari in Insóla. Dóra — diceua — dóra
là Turma langa focu I abia ardiatorio séde sin-
gura, si i' plange co ámar lassatà sòrte, si in
lènatáte a nocti in zadáru i' pérde, si i' ingró-
pa in suspinamente tenerelle le dile. Voi, o!
voi venturi! de uás fì iò pòtenciosu I aripi
lor vòstre! — rapediti ve — exbòrati, o! venturi,
pre Tierrmuri ei cellie, si ei sufflati, che iò, quà
vái de mene, me tepèsc pre acésta Ripa.

Dára — assea se mandcaua in sene — ce mi
s' 'au facut mente? ce liubèsc iò a ámaritu I de
mene? Vis — un vis desert! Acci dormiuio,

fi intypuire a mea plasmuiui un typ înainte a
occhî lor mei fromos, crèdi mái fromos, de quòt
tòte acèlle ce 'am vedjut pana ámù — me
despèctauio — iár, oh! no mi 'au perit d' inán-
te a occhî lor, quom pèr alte visuri! Affun-
du ni' féde in Typuire — no l pocio d' in mene
desradecinà — in tòte particelle le suffletu lui
mèò dòmnesce — si totu e vis — o umbra, a
quarui addeverientia no e, póte fi, in tóta Lu-
me a. Acellia ce o liubèsc, e cellia ce me ur-
gèsce in tòte lucruri le mee le: fiesce unde me
duc, totundene me òrmèzza — mí se da de là-
ture, fóra stins ardiatorio foc mi adprende in
anima mi: ámáruí le aceste intypuire, le inno-
trétia in mene, si me tráge co pòtentià là Tierr-
muri ei cellie collo.—Ah! fie ti ruffine — cèrca tí
mente a: — adfediát, si co volla bona fii, quom 'ai
fost si pana acum: extradòllitorio, si in lucru l tau
co mente fii. Du te, si ride de jouità tà nebonia.
Lássa Tierrmuri ei acesti, si multiaméscce Domnè-
diei lor che no te 'au facut ciuffu l Tienutu lui tot.

Iár tot in zadàr se luctaua co acèsta mi-
nunáta drágoste — in nemica ei 'au fost volla
se se depàrta de Tierrmuri. - - -

Inse intre cèlle mái dolci a lui lucruri anche
ei staua înainte Typu l acéstá. Astea ei se pa-
reua, quá quom l uár tráge o pòtere nevediu-
ta quatra Tierrmuri ei acellie in tóta 'óra. Voi,
oh! Domnèdiei! — apoi a tunce astea strigaua
— in zadár me vâ calcà pe mene drágoste a
acéstá — Typ de umbra vâ implé co ámár te-
nere le mee le dile? Iár visu l acest — no e
astea

assea vis acestá, quâ quâre l nâsce buiguîtore a Intypuire. No e co pòtentia, quâ se póra Intypuire a d' in sene o fromsétia quâsi acéstâ, quâre nemarginita, tóte fromsetie le, quâre le 'am vediut, lé intréce, o a suggraphi. singura Intypuire a nicci no póte in sòmni acest lucru fáce. Crèd che un Domnèdiò mi 'au dát Typu l acéstâ in menté a mea pr' in un vis. Iâr pentru ce? Ce scop ascons tréba se 'aiba? acest lucru no l pocio se l còpprènd. De traesce a nome a acéstâ fromosa Factura in Insólâ acellia, pentru ce s' 'au arritát? pentru ce dorésce, quâ se me tepèsc de doru l'elli? pentru ce me lássa fóra sperâre, adjutorio, si mislociri, quâ se pot adjunge pana quandvá Tierrmuri ei acellie? Ce svát, ce lucru m' uâr pòté adjutá? fiènd fóra pòtentia a innotâ lá Tierrmuri ei acelli depârte de collo. Addeverát, che Domnèdiei ei còttèddie cògete si pretrecatóre mente 'au dát 'òmo lui, si l' 'au lassát pe sene, quâ se si întórqua spre bene le sau inâlte le lui pòteri. Ah! dá ce mente 'òminésca me póte invettiâ a amblâ pre de a suprâ unde lor Mare ei, si a crepâ co notu l nestatóre a lor fácia, quâsi un Cygn, fóra excadére!

In zadár se luctaua, in affunde cògetacioni còffundát, co volliâ sâ: no affla nicci un modru: che pana a tunce anche nõ còttendiâsse 'òminiei intru scanduri frâgete a si incréde viuâçia unde lor: che ce uâr si si cercát pre Tierrmuri ei departáti? Crescand pre tot locu l 'érba spre mandcâre a Turme lor, încarcáti pòmi

pòmi ambièndo se co póme le lor, si limpede a
 vâlle co strepitóre a sà apa. Máí máre 'avu-
 tia, de quòt acéstà no connoſceua. Mult tèm-
 p' fi 'au fèrbt cãpu l — ce afflaua bene, iàrà
 extricaua. O dáta tristu f' çippa occhi ei pe Má-
 re, si depárte precépe arèce ce unde le l adu-
 naua adprópe quatra èll. Sperament, si vollia
 bona ei curr in dáta d' in occhi ei lui celli ageri:
 veniènd máí adprópe, vediú, che un butuc de
 un copàciu càdiut innóta quatra èll, quãre pu-
 tregállio l betranétie lor excabièndo l, un li-
 pòre de máre ei sedeu a in borta, quãre urgit
 de cevà, pr' in notu l sau, si afflãsse intr' ace-
 stà scutu l O crénga stramba frondiósã, l acco-
 perisse co umbrã sã, un ventucell, lènu l me-
 naua quatra Tener. Cògeta Teneru l, che
 acest uár si un segn bon; imbeuetát de vollia
 bona saltaua pré Tierrmuri: dòpa ace, iàrà
 intr' ace si fèrbeua cãpu l, quom uár pòté in-
 luminã acest Typ intunerec, quãre affea ei se-
 deua nomái in typuire a lui, quã o umbrã de
 nócte a, quãre o dáta se véde, de altã se pér-
 de d' inãnte a occhi lor iãra. Trãsse butucu l
 pre uscã a arènã Máre ei, quã mane co díori lè
 se se prenda de lucru l acellã, a quarui fór-
 ma, nomái necócta ei zaceua in mente. Spe-
 rare, désperaçione, si nestatament l òrmãrà,
 pana in reversãre a Díori lor. A tuncè co une
 altè le lui celle fóra maèstria — che anche fè-
 ricirà Ludime paucinelle lypseua — se lua
 quatra Tierrmuri. Dár n' am vediut de 'ori fó-
 ra numer — affea f' batteua cãpu l — frondie le

piccâte, sgarcite lèn innotand pre de a suprà
ape lor, tògnà ámú vediuio mái de adprópe
in Lác langa scenà nóstra fluturi, quáre staua
in scláva pe de a suprà Lácú lui, ori 'icce, ori
colle sediant pe frondicelle, neudando sí pi-
ciorelle le: iò anche vollo se cerc, fiènd che
fíre a mi 'au excarminat lucru l de jumettáte.
Pana a tunci vollo excabì butucu l, pana
quand sí iò vollo incapé in èll pre ussor. Astea
vorbiènd, se prenze de lucru sí. Oh Tu! — stri-
ga — fiesce quáre sí blanda Pòtentia! quáre
mi 'ai adduss pre fronte a mea sòmnu l acest
fóra oullitáre, audi, oh audí mi suspinurí le!
fa quà se 'aiba sudóre a mea un cápet fèrice!

Lucrand anche se oullitaua de multe 'ori
quatra Insóla — dicand — Oh Tu quáre ce mái
mândra esti intre tóte mòritóre le, ce uár pò-
té sí astea greu, ce no l uár pòté Amor usso-
rà! Ce perire uár pòté sí astea máre, quáre
no o uár pòté invinge drágoste a! Vái! ce
dulci speracioni mí se jóca inánte a ochí lor!
Quom mi uelli pòté, a mòxi, quand vollo
exì là Tierrmuri, tráge liubire a tà. O! no e
co pòtentia se mi o trági! quand a mea nicci
no se oullita lá affundime a Mári lor. Còttèd-
diát 'au quandvá Drágoste a, cevá mái còt-
téddiu, de quòt acestá?

De multe 'ori superát se lassaua de lucru
sí: ce in nemica me sudoresc ió nebon, — vor-
beua in sene. — De uár intrèbà cinevà ce se
duce pre 'acci: Fráte ce fáci 'acci? ce uár dice,
respondiando ei iò intr' 'accest typ — excabesc

Legnu l' a cestà, quà sediant in èll, se inn
pre Máre — Cine e blasphemátul a cellá què
re f' l'ássa Filliu l' sau cell nebon pre Turba-
re a sà? Aceste uár trèbui se dica — affea vor-
biènd, co 'òrrire cautaua lá lucrú l' incepú:
Iára incepú de nouu a cògetà — tògnà de no
uollio adjunge cápet: totu si quòtevà 'ori de
sedere bene mi le uollio petrèce, Au se no còt-
rèdio a tòtà pentru Drágoste a mea? Crèd che
sed 'òmini in Insólà acellia: vorbe le Parente
lui mèò me fàc se crèd — iár visul mèò —
quàre Domnèdiei ei l' 'au adduss pre fronte a
mea — — me addeverèzza. 'Si de quomvà sed
accollo, Dómne! lypsiti, si lassáti trèþa se fie.
Dá de 'au mòrit si Táta l' sau, si Mámma sà,
au de vor mòri de acum inánte, si ellia singu-
ra và remané, lassáta de toti in Insólà acéstá,
ámáru l' si desperáre a vescediando ei tenere le
fromsetie, intr' o singuratáte superáta extraina.
Dómne! vái! no nomái Drágoste a: ci si milà
anche e datóre, si a bátte cápu l' co ce mái
máre perire, intr' un lucru quà cestà. Affea
f' perdeua. si iára f' questigaua de multe 'ori
còtteggione a.

Paucínelle díle dòpa acellia 'au excabit
butrucu l' de èxnóva, quàre se pareua o Lun-
tre fóra fóma. Trásse l' co máre nevollia un-
de erà Tierrmuri ei mái micci, si unde facus-
se unde le un sin: acci l' pòteua apperrà de vá-
lurí le lor. Dòpa ace impinse Luntre a in apa,
si sedíu intrinsà — ventu l' lèn ei duceua Lun-
tre a pre placere a lui panga Tierrmuri, èll

101
-81
-pe
Pediend co extradòlliella ce excadére, au bene vár precépe in lucru l sau.

Vlaurelle le ei çippára Luntre a pre Tierrmuri: iár iára incependo si lucru l o întorceua, si fóra stáre o extramutaua. Ámu, dicand e gátà ce mái máre pártè a lucru lui mèò: iár unde e mislocire a acellia, pr' in quáre se pocio pre placére derége cälle a mea. O còt-tèddiáre fórtè nebona vár si de m' a încréde singur aripí lor venturí lor, si spátthe lor unde lor, si assea mi a deschide drom quarra Insóla, pre nemarginità Máre. Milli de cògetamente ei staua inànte in întypuire. O dáta ei veniui in mente, che Cygni ei, si alte pásseri innotatóre anche se impíng pre dossu l unde lor co picióre le lor. Acest lucru ei intense iára o speráre nóua: fiend che de l 'au invettiát dobitóce le a innotà co legnu l: aceste l pot invettià si inderectáre a Luntre ei. Dà — disse — de vollio gatá picióre de legn, assea de láte quà a Cygní lor, si de amenduóe láturí le vollio inderectà butrucu l co manurí le mee le. Plèn de vollia bona se rapediui in padure, quá se tállia legn de acellia tréba: facú duóe legne in fórmà remige lor, si co acelle se întórsa rapede lá Luntre: mult si 'au battut cápu l, bene che in nemica: iár tot no si 'au pèrduť animà. D' in dì in dì prevedeuá picióre le pásseri lor innotatóre, si in tóta díó a invettiauá de elle quóte un modru nouu, quáre l pòteua folossì in inderectáre a Luntre ei. Mult 'au stát prèponit in sinu l Mare ei.

quand mái còttéddiu, si mái incrèdiando se maè-
 strie ei lui, se 'au lassát de a suprà Mare ei, de
 unde iára intorquando se plèn de vollia bona
 'au sarit inápoi pre Tierrmuri. Ah! ce dulce
 buccurie — affea strigaua — ámu e cápet *Mi-
 nune* ei acest' ei: co rádie le celle de ante a a
 sóre lui vèn fóra tremòr là Máre, si de mi uoi
 si venturí le benevollitóre, mane in legnucl-
 lu l acestá me láss in Máre. Addeverát fór-
 te còttendia mi e vollia: iár drágoste a me
 férbe, si me immóra: nomái un friccós no còt-
 tendia mangalliére si adjutorio a duce pr' in
 amminitiatóre le periri, cellor nefèriciti. A-
 cum legando si Luntre a in sinu l Mare ei, se
 întórsa là scenà lor: fiènd che 'au fost venita
 si nócte á — — —

C a n t. II.

PAna 'acci nomái pre neveditu ei appren-
 deua Amor focu l spre lucráre: iár acum, intr'
 o nócte rorita, co aripi de vent exbòra lá lu-
 minà Lun' ei in Insólà acellia, unde sedeua
Eol, Domnèdiò l venturí lor. Inánte a lui
 urlaua stánni ei, celli ce tien venturí le, in
 pescerí le a lor celle fóra fund, inchiauéte.
 Direct pre stánnu l acellá s' 'au lassát gios,
 quáre inált si arradèca cápu l pre de a suprà
 unde lor, unde 'au afflát pre un çiclu sediant
 Domnèdiò l venturí lor, inánte a uffi' ei pe-
 scere ei. Co láárma urlatóre amblaua in l an-
 t'urí le quom bangaèsc albi-

ne le panga albináriori. Pre bona placére a lui se rapediéua a fóra spre turburáre a unde lor, au se fluere pre de a suprá montí lor, sèu fulgere se vérsa a suprá cápu lui Tyránní lor: iár venturélle lor cellor lene le lassaua se se jóce pallanga scení le celle adsediáte, si pe langa praturélle le celle inflorite, quá se adápe sudoritá extradánie co balsam recoritorio: au se se jóce de a mâtiffórà pre subt umbrí le luncí lor, lèn impèdecando se in frondie le tuffe lor. Iár acum no se oullitaua *Eol* lá venturi, superát sedeua de a suprá unuí stánn, quáre róa roreua, stand co o mana pòsa pre genunchio in cot, co cellia l alta stergando si somnu l d' in occhi, co o fácia machnita sedeua implantando si occhi ei là unde, quáre se tavaleua in luminà Lun' ei — — Drágoste a l fèrbeua. — Drágoste a unei Nympha de máre, fièndo l fost Amor sagettát, co ce mái ascutita sagétta, quand mersesse pre langa èll, si l 'au fost vediut sediand intristát de a suprá unuí stánn. Prècepand Filliu l *Cythere* ei plangere a lui se adsedia pre un stánn de adprópe, quà se ei póta mái bene ascultà plangere a.

Oh, Tu! — affea se cantaua — Tu Nympha, quáre mái dulce esti de quòt tóte Nymphe le ei *Thetida* — mái fromósa esti de quòt tóte innotatóre le Mare ei, pana e lume a no mi uá intórce despètrime a si liubíre a tà dòrorí le mee le? Vái! de mult me tòrpéscce si me mácina fromsétia tá: in desertu m' duc in crè-

diute le mee le venturi suspinuri le si ámaracioni le in òrecchi le tá le: au no me vedi, quom zác vesced 'acci pre stánnu l'acestà occhi ei ámariti çippando mi dòpa tene, quand innotèzzi pr' intre spumicelle, in quàre, rádìe bâte albime a pèctu lui tau cellui alb qua lácte le. Quand te radèci inált d' intre spume, vediando ti róta con órà fronsctie lor, o desfetáre inpharmecatóre n' excutura tóte medullari le. Iár quand te ascondi in adúncuri le unde lor d' inánte a doritorí lor occhi lor mei, vái! a tunci sudori de ghiáçia m' picca de pre fáçia: au quand stái in scláva plèna de vollia bona co celle l' alte Nynphe pre de a suprà extralucitore lor spume, spumand si Máre a pre langa voi, si de pre cononì le vóstre celle de 'cibus de pre máre currand apà, vái! o indiavolita turbáta parére de reu m' rumpe pèctul, vediand luctando ve dòpa a vóstra bona placére, si pre fugurièndo ve Domnèdiò l, cell co rogoz incoronát, co o bota de pipirig, quàre rapede intorquando se, te stringe in bráçie le lui celle complète. Erèct che còpse le tá le celle ude in dáta ei vésca, d' in mani, si a tunce ascondiando te, depárte exi a fóra de subt undi, ciuffólièndo l, ridiand de èll. Iár quand te urgésce si subt unde, quand nicci pre unà d' intre voi no o ved occhi ei mei, au quand neáspèctát quàrevá d' in sinu l Mare ei, te arradèca pre 'umerí lui celli ce piccora de apa, ridiand de expállimàtà. vái! a tunci bált panmentu l de manía.—

Ficnd che tu ridi, si iò no me super, pentru
acest a ltau joc pre còttéddiu, si nenica no
ti pássa, quòte amáre me mandca pre mene
nife lu l. O dáta m' intènd manurí le com-
plète quatra Tierrmuri ei mái de apprópe, quá
se resipèsc acell fóra lége: O dáta chiam ven-
tu l cell mái turbát, quà se rumpa cápet a-
cestui inánte a mea 'òrrit joc, pr' in celle mái
cruente còttrén òratóre fórtune: — iár tèmán-
do me che te uelli manié, m' picca pétrà d'
in mana, man inápoi urlatóre le ventóse, si
picc gios intr' o leffináta ammetire. Tot me-
ro te cerca occhi ei mei, de me desmenta
nócte a sonu l unde lor, còget, che tu innoti
quatra Tierrmuri, in zadár te chiam, si cert
intunerecu l, quáre te asconde d' inánte a
occhi lor mei. Ah! pr' intru ce no esti tu
pammenteána. Undi còttrén:òratóre me im-
pédeca a me duce là tene: suspinacioní le,
si plangerí le mee le, le inghittiesc. Vèna, oh!
vèna là Tierrmuri ei nostri: afflà uelli 'aicii
liubite pescerí: venturelle le mee le, celle mái
blande te vor recorí: celle mái dolci odóre tí
le uor adduce d' in tóte partí le lume ei: subt
ce mái dulce abòrire a lor vor in florì pallan-
ga Tierrmuri ei mei dorite le umbri. Vèn',
oh! fi Imperatèssà venturí lor. Vèn', oh! in
fórmà acellia inpharmacatóre, ce te 'am vediut
de ante a pre Tierrmuri ei mei, quand se-
diand intre florì, ti extraluceua pélle a ce al-
ba, quà crinu l là luminà sóre lui, si piccòre
extralucitóre curreu a pre 'érba de pre tene,

prequom piccòra ró a de demanètià, de pre mollicèlle le ròse: vèna si remai in bràccie le mee le, si no te intórce mái mult, quási a tunce, in unde inderect. — Ah! quand apprópe — apprópe erái de mene — 'ai sarit in afundime, sagettand in mene tóte sagettí le Liubire ei!

Afsea se cantaua Domnèdiò I Venturí lor, quand se adpropiesse de èll Amor. Tóte plangerí le tí l 'am audit, oh! a l tot pòtencióse Dómne! Écca, iò filliu l a Venere ei in félle sdrávene, 'am pòtere a ti departà dòrorí le. Joro me pre ináltu I Olymp, che de quomvà mi uelli plenì rògamentu l, co ce mái agera sagétta vollio sagettà Fillià lui *Nereu* ce nélcosà: roffie de ruffine se vá suuì pe Tiermuri ei tai, si co ce mái aspèctáta anima ti uà restórce ámaramente a tà. Mirando se *Eol*, plèn de vollia bona ei responsa. Pòtenciosu le Filliu le ai Venere ei! Ce ti pláce se ti plenesc? Nemica vá fi dárú l meo palanga infèricíre a acellia, co quáre me ambii.— Audí mi dára rògacione a — disse Amor — inchide in dáta tóte venturí le, pana mane séra, quand sóre le iára vá scappetà in Máre, si m' da sub pòtere a mea o millia de Zephyri. *Eol* co còvventu l lui cell pòtencios chiama venturi le tóta Lume a incongiotóre inápoi: co o féra urláre exbòrára de tóte láturí le. Domnèdiò, le inchisse in Pescerí le sá le: iár milli de Zephyri, pallangarièndo se, se adunára lá Amor.

Prèsteni— disse Amor — prèsteni velli vedé chárú l serbí' ei tá le, si dorità tà tí se vá plenì: acum me duc tempòre unde me chiáma datorie a mea. Dicand exbòra pretrecut de Zephyri quatra Tierrmuri ei acellie, unde 'au fost vediut còttéddiu l Tener in Díori, quáre buccurando se de dèmanétià ce fromósa, se implusse de o bona speracione. In lèn prisniènd intènsà Máre in rádìe le resaritorio lui sóre, mái chiár vedé acum Insóla. Tierrmuri ei resonaua de cantari le pásserí lor: duoi parumbi selbátèci ei exbòrára pre de a suprà cápu lui quatra Insóla. Venturelle le jòcando se lingeua umbriti ei Tierrmuri. Astea de máre páce erà pre tóta Máre a, quà quand 'au sarit d' in undà Mare ei Dòmna Venere intru impharmacatóre a sà mândrie. Chiáru l sóre, Máre a verde, si Tierrmuri co dor preveghieua minune a ce vá se fie. Ammortíte staua Venturí le radimáte in aripí si: Nomái venturèlle mollicèlle sarutaua Dòmna Domnèdieitia, si fromsetie le ce vá se fie. De nouu ei adprende Amor indegnáre a, si ei infoca anima — si amú sediú in Luntre. Oh! Neptune! Dòmnu l Marí lor — astea striga — Domnèdiei, si Domnèdieítie, quáre sedeti in Mari, ah! pedití mi inceputu l meo. No o bátjocura, au o summetie m' 'au invitát spre acésta còttéddia fácta. Oh! no, — drágoste a, quáre o 'au ascons un Domnèdiò in animà mea, quà se port adjutorio lypsitu lui, m' 'au adduss intr' a tóta. Lassáti, oh! lassáti me se adjung

Tierrmuri ei cellie fóra fórtuna. Iár tu quáre 'ai apprèns focu l'acestà in mene no me lassà, oh! no me lassà in 'óra de acum!

Dicand' acese, tempòre radèca Amor o ruda d' in Luntre a lui, intr' a quarui vers cononi de flori se leganaua, arritand' quatra In-sóla. Fiènd che 'au lassát Zephyrí lor se suffe uni ei d' intre èlli in cononi, si de quatra Tierrmuri, se adune spume le quatra pártè a d' inápoi a Luntre ei: lá alti ei se despárta unde le si se netediésca dromu l: là celli de pre òrma se recorésca Teneru l' intru sudorire a lui Intr' astà 'óra precepando se Teneru l' che l' adjutá vr' un Domnèdiò, Luntre a si o impinse, co o anima fórtè de pre Tierrmuri. Amor exbóra pe nevediut inánte a Luntre ei lui. Tritoni ei anche venira a fóra d' in affundime, si de pre Tierrmuri depárte innotaua jòcando se, filli ei lui *Neptún*, si Féte le lui *Nereu* celle co rogoz incoronáte, in pregiuru l' lui. Fórtè buccurando se, se miraua de còttèddiu l' acest mòritorio, quáre ante a 'au còttèndiát si a incrède viuácià, intr' o luntricélla, Mare ei láte — Fii ferice — assea cantaua — drom fóra excadere còttèndiáte Tenere. Norocu l' ti uá resplatì lucru l' tau, quáre te 'au invettiát a èxcudire, si a fire animos. Quòt de fromos innotèzzi, impennát co cononi de flori, pre de a suprà extralucitóre lor spume, quà un Cygn pompos co maèstricióse le indrectatóre a lui picióre. Ámor exbóra inánte a tà. Fèricitu e cell ce l' scutéscè Ámor. Preemité l

in-

intrèg, oh, voi ombre a acest' ei Insóla ! Ac-
collo ei se resplatésca a lui dulce resplatire,
pentru a lui còttèddia èxcudire, Vèdem, oh,
pre bene vèdem, in quòt và prefàce tempu l
de apoi èxcudire a tà: Popóre vor accoperí
nemarginitu l Ocean co Nauí (*) le lor, si vor
innotà là Popóre departáte, Popóre extraíne
mirando se vor vèdé a Mare ei blandi Tierr-
muri, comóre extraíne, 'avutii, invettiaturi, si
maèstrii nóue vor duce si adduce. Pre Marí
le selbátece và amblà *Nauità* (**) pre calli
neambláte, si và innotà departimi nemessurá-
te. Fóra tremòr và stà impòncif ventóse lor,
quandvà urlà Máre a, si Cerio l, si quand se
vor luctà complete le váluri co Náue a lui.
Afeea s' de còtteddi, si de èxcuditori Nepo-
ti ei lui Prometheu: flágra domnèdieésca le fla-
graeíce in pèct. Sodòmu l amminitiatorio no-
mái mái táre le indégna còttèggione a lor ce
fóra impèdecáre.

Afeea cantaua Nymphe le, si Domnèdieíme
a Mare ei: uni ei in palmi battando si jòcaua
impregioru l Naue ei, alti ei desmirdáte chori
choreua in trambitie de viocc. Fèrice sos-
siui Teneru l pr' intre jòcarellí le aceste lá
Tierrmuri. Umbri leganatóre, si venturi reco-
ritóre l preemira. Plèn de vollia bona sariui
d' in Luntre a fóra, si o trásse lá Tierrmuri,
c 5 mul

[*) dòpa Ruffi: *Korábic*.

(**) *Korabitrio*.

multiamiènd Domnèdieime ei, fiènd che ei 'au inderectát intr' a tòt de dulce còttèdià lui próba. Plèn da speràre amblaua in sus, si in gios pre subt umbrì le insól' ei. In tot pássu l, plèn de vollia bona, vèdeua òrme de mani, extradòllitóre, Vèdeua smocchini ei, Meri ei si Peri ei pòsi intr' o addeveráta òrdime: intráuriti ei struguri de adjuns spendiuraua de pre vitie le celle de vía. Preamblari de jásmin, si de myrt se afflàua: limpedi vallicelle curreua d' intr' un bárc intr' altu l, a quaror márgini, mult numer de flori, le incoronaua: aslea amblaua in sus, si in gios cevà cercand: Intr' ace *Melidà* sedeuà quà o muta in scena, plecando si cápu l in sinu l Mane (*) sà, aslea stand long temp, *Semirà* tallieua tacementu l pre òrma in duóe: Ce te ámarescí dulcà mea Fillia: dèct ce te tepesci intr' a tòt tà suffletà mea *Melida*?

Response *Melidà*, lácrymi piccando ei d' in occhi ei elli celli fromosi. Ah! no scío — no pocio se nomesc, dèct ce me tepesc — no scío dèct ce m' bátte animá — no scío ce grauetáte m' záce in pèct, quáre me fáce nefericita — ah! — mái nefericita de quòt tóte alte le plasmuiri,

De quom dulca *Melida*! disse superátà Mámma, ce dici? nefericita: Intypuìre a tà ce minunáta te fáce neférice: Ce tí se lypsésce? au no tí crèsc fòrte mûndru tóte a tá le plan-

te

(*) In loc de Mámme ei sá le, tráss lá o P' alta.

te. Ved che fiesce de ce te prendì, là acellia 'ai noroc : luncí le tá le se imbràcca in ce mái desmirdáta umbra, quà se te póta preemì maderièndo se tie. Pòmi ei, quáre ei 'ai resatit, au no s' de adjuns fromosí? De alte dáte ti erà cell mái dulce lucru turmà ouí lor. Tóte plasmuìri le acest' ei Insóla, se báltt ti a cercà (plenì) vollia.

Affea e, disse *Melidà* plangaud, oh! affea e: pana acum de tóte laturí le me òrmaua buccurie a: iár acum niccaire no o afflo. Umbrí le nomái m' multiesc ámáru l. In tóta plantà vèdeuam desfetari: d' in tóta flóre a m' curreua aceste.— Oh! iár acum tóta Insólà s' 'au vescedit despre a mea páрте: tóte plasmuìri le còstatóre s' mái fericite de quòt mene. Fiesce in vervu l rámurí lor ved stríngando se pásserí le s' a buccurà, si a cantà: fiesce gnèlluffelli ei pandesc, quom se string Ià umbra, si se buccura de soçime a lor, saltand de vollia bona: au adsediàti se resuffla langa unui altuia láture lanósa: Oh! — vái a tunce tristu l mèòdor no l pocio suffocà in mene mái mult! *Semirà* ei rupse vorbà in duóe: tot questigarí le celle de mult, Tu Féra fóra regáz! ce visurí s' acelle? a suspinà dòpa un lucru, quáre nicci nomì no l scii, quáre no se affla in Fire. Quà quom uáf pòte iò mornaì, pentru ce no e Máre a acéstà, uscát; au dèct ce no pocio exbòrà, quà pásserí le; séu pentru ce no vorbèsc legne le aceste co mene. Ci anche tóte aceste, anche no uár fí affea minunát lucru.

Melidà disse ; tot no m' páre assea minunát— assea de a suprà fire ei a fì ce iò dorèse: Pen- tru ce nomái nóue amenduóe ní se lypsésce, ce tóte alte plasmuiri 'au de adjuns. Mandca, dorm, aúd, myrossesc, quási noi se buccura, fì se intrista, allèss de le despartiesc de so ii: assea de multe a lor lucruri fiènd co a nóstre de obsce. dèct ce no e fì acéstà?

Dèct ce no e fì acéstà! Féta minunáta — response Mámma sà intr' un trist tòn — intréba Domnèdiei ei, pentru ce no ti 'au dát alta soçie, nomái blande le oui, fì pásserí le celle co vollia bona? De 'au vrut Domnèdiei ei assea acest lucru, de ce no ti adjuuge soçie a acestor? Intr' un tòn lèn plèn de fricca res- ponse *Melidà*: Assea e: iár gnelluffelli ei no se buccura de soçie a ciute lor, niccì parumbi ei de a Rátie lor: fiesce quáre nomái de fra- tie a assemene le lui se buccura. Gnelluffelli- lor mei anche le pár mái bene de parié- cche a lor, de quòt de mene.

Au, disse *Semirà*, no s' iò soçie a tà, no s' de o forma co tene, no m' mái pláci, de quòt póte se pláca óue a óue ei, fì pássere a pás- sere ei? Eia — patrinsa response *Melidà*, — Oh! eia dulca Mámma! iár fì tu te intristèzzi — Póte che niccì tu no te uái superà intr' a tótá messura, de uám fí mái multi: assea uár fì buc- curie a mái vária. De uám fí mái multi, ah! ce lucru fromos uár fí, quand ne uám bátte co o pòtere unita ti a plenì vollia. Ah! de uár fì nomái unu l, unu l de uár fì nomái
anche

* *

anche, quarui mi uáf pòte in sinu ei versà
desmirdari le — quare uár fì tot langa mède—
Oh ! affea e — animà mea te luibéscce preste
tòte. Se crèdi che affea m' pàre, quà quom
uár fì tògnà si mái multa liubire in sinu l
acellui, o liubire quà acellia, quare nicci no o
pocio non à, nicci no o connosc.

Semirà suspinand : táre me rumpe in anima
nefèrice a pothà tà ! Pentru ace ti trág Dom-
nèdiei ei acéstà unà ; fiènd che o pre ardi
(doresci) Fiènd che èlli uár scì d' in tot le-
gnu l, séu d' in tóta pétrà, o factura quási te-
ne fáce : iár —

Melidà apprènsa ei rupsè vorbà — Au d' in
tot legnu l, d' in tóta pétrà uár scì ? Dómne !
pre tot legnu l, pre tóta pétrà bene te uollio
còvventà. Tot ce pot mündru, fromos adduce
partí le annu lui, pr' in ce mái fèrbente rò-
gacione, vóne Domnèdiei ! quà un char a anim'
ei mea le, ví le uollid pone pre altàre le vo-
stre — acéstà mi e volla — — Infioráta se tras-
se *Semirà* inápoi — Dómne — ! — strigand — ce
ved — si statú inlegnita. Acum Teneru l erà
là uffia, quare adsidere staua impètrit — Dóm-
ne ! acéstà e, quare o 'am vediut in vis. Co tre-
mòr cautaua *Semirà* inápoi : tóta turburáta se
scòlla d' in locu si. De te 'ai scoborrit d' in
Olymp — disse — quá se ne vèdi, fì ne be-
necòvventát — — ce ved — tògnà affea stài si tu
de inlegnit lá uffia, quási noi. Fiesce cine
fi, nóue benepreemit ne esti, Tenciu l pas-
siend in cása, disse : preemiti me co volla bo-

na in scenà vóstra. No vèn iò d' in Olymp: minunát 'am venit iò là voi: plecát ve rog bona placére a, si adjutorio l vostru.

Melidà, pana vorbira èlli, statú nemiscáta jòcando se co occhi ei pre sdrávenu l acest Juuene, quári o si vendura. Domnèdiei ei mi 'au audit rògacione a — assea striga plèna de vollia bona. Fórmà acestà mi o 'au plasmuít spre soçie. Vèna mái apprópe de mene se ti pálp maní le, si ròsà tà fáçia. Ci expone m' tu mie, quom te 'au facut pre tene Domnèdiei ei! Ah! fóra messura le multiamesc bonatáte a lor! Expone m' ce 'ai fost pana acum, arbòr, au pétra, stringand maní le Teneru lui quatra pèctu fi: Tenerú l suspinaua: dulcà mea! — dicand — de te pocio assea nomí. Pe mené — rumpando ei vorbà *Melidà* — Oh! assea me chiáma in pòrròre — co buccurie te ascult. Sentiesc, pre bene sentiesc, che s' fèrice; tóte dorií le mí s' 'au plenit. Oh! sentiesc quomo m' bátte animà de parére a bona! Manà m' tremòrà in manà tà. Nevollia pocjo vorbì. De quando s', no mi 'au parut assea de bene. Ce sentiesc ámu, nicci intypuì no m' scío.

Dómne' fèrice s', striga Teneru l — De mult te liubèsc preste tóte. Vái! quomo m' resplatèsci órbà mea còttèdiàre. Assea dícand strinse maná Beat' ei de buzze fi.

Ce fáci — ce sentiesc — striga *Melidà* — Ah! cáuta se morio de vollia bona. Nóue, si neconnoscute buccurii inpharmacatóre m' tórna

in anima, tôte, tôte lá ce te intendi. Tu —
maderièndo se, m' fii tot de a unà soçiu, si ti
impartiesci tôte a tá le buccurii co mene.

Ce uáf si pòte fáce alta ce, quand iò no-
mái pr' in tene pocio se fio fèricit, response
Teneru l.

Oh! dulcà mea Mámma — disse *Melidà* —
quòtu s' de boni Domnèdiei ei, che mi 'au
audit minunátà mea rògacione, si mi 'au facut
soçie suffleccellú.1 acestà: vái! quòtu e de
vrèdnic se l liubesc. Oullita te nomái Mámma.
suffleccellu l acestà e tógná aslea de màre,
quòt mene. No e aslea de micc, quom eràm
iò arèquand, quand m' ài afflát intre ròse.

Dòpa ace începù *Semirà* a vorbìre. Quá se
ve scot d' intr' a vòstra retacire, sedèti. Fetú
mei, 'icce langa mene. 'Óspete! fiènd che no
'ai venit là noi d' intr' un scop reu, expone
ne, quom 'ai venit in singurátecà scenà nóstra.
Arece privilegiu minunát póte che te 'au adduss.

'Sediura *Melidà*, si Juene le tienando se de
mana: începú a annumerà quom ei o 'au ar-
ritat o Pòtere nevediuta in sòmni fromósà *Me-
lida*: quom ei 'au sclavit elli in dáta anima:
quom l'au prèns l a macinà ámáru l, pentru ce l
despárte Máre a de ea: quom si 'au facut pre
òrma Luntre a: quom si 'au incrèdiut viuá-
çià unde lor fóra lége a Mare ei, orbit de Á-
mor: si quom 'au exit fèrice là Tierrmuri, ad-
jutát de Domnèdiei.

Mirando se ascultaua minunátà acésta in-
templáre. Domnèdiei ti 'au dát in cáp acest cò-

get — disse *Semirà* — — quà se veni in dossu l unde lor là noi. Gertva multiamitóre vollio duce Donnèdiei lor, quàre te 'au indereciát 'aicce, si mi 'au tavalit si mie o pétra de pre pèct.

Assea dára — rurse vorbà *Melidà* — si alti Tierrmuri sùnt collo d' in collo de Máre, si si accollo anche s' sediatori: créde, che iò tot assea 'am soccotit: iár Mámmà (*) tot no mi 'au expòs. Iár, assea dára tu no te uelli duce mái mult là cellie l' alti Tierrmuri co-excabitù l tau butruc? Vái! remai co mene. Fii singur nomái a l meo! Assea m' páre che iò n' uáf pòte sufferrì, de 'ai liubì si pre alti ei assea quási pre mene. Iár ámù me precep, che tu tot no esti de tot assea, quási mene. Flocci mollicuti ti 'au crescut pre buzze, quàre no s' pre a mee le. Acellia e de accollo, che iò s' barbát — response Teneru l — iár tu esti Féta. Barbát — disse *Melidà* — me mir! — si tot no te uáf liubì mái táre, tògnà de uái fì de tot quási mene. Oh! multe 'au ascons Mámmà de mene!

Semirà se scappa a ride, si lassa se pediésca de Céna d' in celle mái fromóse póme. Iár si Juuene le trèbuiui se se duca cò ea a còl- lége póme le celle mái mündre. Luctando se, si dulce vorbiènd, le fugira d' in mente còllessu l póme lor, si neprecepando se, se afflára là Tierrmuri, unde erà Luntre a. Vedi — disse Juuene

Juene le — vèdi dulcà mea ! 'acci pre Ripa
sta butucu l acellà quàre pr' intre Unde le Ma-
rí lor, m' 'au adduss in bráccie le tá le. De o
dulce miráre plèna allerga accollo. Oh! affláre
mult miráta — assea striga — Oh! báttère de
Cáp! — unui lucru quà acestà ti a incréde cá-
pu l, te a lassà pre Máre a láta, quàre pal-
langa Máre e nemica — e jocu l spune lor,
quáfi un follio de flóre exbòratorio e jòcarellia
ventucelle lor in aèr. Vái! Liubire a mea 'au
sufflát còttendiáre a acéstà in tene! Oh! Dul-
cu l mèò! Quom se ti sarut Liubire a tà!
Dà expone m' ce e acellia ce e legàt de
duóe láturi. Crèd che vor fi picióre de legn,
co quàre quà Cygnu l ti 'ai inderectát cälle a.
Ah! benecòvventát se fi excabite Butuce! Tu
extraíne de pre Tierrmuri depárte! mái fro-
mos esti, bene che záci 'acci fóra tierra de fál-
la, de quòt fiesce quàre Prima—véra in intrégà
pómpà sà. Benecòvventátu e locu l acellà, quá-
re s' 'au recorit subt umbà tà. Benecòvventáte
s' maní le quàre te 'au resatít (pòs). Prima-
véra f' vérsa tóta pómpà sà acollo, unde
acelle s' reposáte! Iár dulcu l mèò, prenze a
vorbì, luctando se, si dolci lácrymi d' in occhi
ei ellì celli fromosi currando ei, te rog ah!

pre totî Domnèdiei ei te rog, no me lassà pana
 vâ si lume a: no te mâi suuî in butrucu l a-
 cesta mâi mult, quâ se lãssi Tierrmuri ei no-
 stri. De ei uelli lassà, oh! a tunce audien-
 do m' plangere a mea, pentru necredèntia tà,
 maniète le undi, te restorne iára in brãcçie le
 mee le! Oh! dulcà mea — response Teneru l,
 dulce sarutando ei lácrymî le de pre vultu l
 elli — fóra directáte ti e ámáru l; Adũncu l cel-
 lor mâi de ante a unde m' uár inghittì, quòt si
 uáf lassà d' intr' acest scop fêd Tierrmuri ei
 acesti. Iár quom ei uáf si pòte, dulcà mea in-
 tre tóte ce mâi dulce, quand tóta fèricire a
 mea, tóta vollià mea lá tene séde. Duóc Al-
 táre vollio fáce pre Tierrmuri ei acesti: unu l
 fromós' ei Venere ei, si lui Ámor, Filliu lui
 elli cell pòtencios; fiènd che èll mi 'au apprèns
 focu l acest nestins, si bátere a mea acésta
 còttéddia de cáp in pèctu mi: Cellá l alt
 l uollio santî Domnèdiei lor Mare ei, quáre m'
 'au scutit in spáthe le spume lor. Intr' acéstà
 'óra se intórsera là scena ínápoi, si pòsera pó-
 me le in váse curáte pre méssa. Intre vor-
 biri de vollià bona veniui nócte a, si Ámor
 vediand co occhi ei, ei dusse intr un myrossi-
 torio tuffollo tiexut d' in Jásmin, si ròse. O
 val-

vallicélla lèna, strepiènd cutreua, jòcando ei se bulbucelli ei pre de ámenuóe láturí le, *Cupideni*, si *Grátii* se jòcaua pallanga tuffollio, si dolci ventucelli se leganaua in aripcelle le lor celle odòrate, impregioru l Liubítí lor.

Mái lá máre prefacut 'au duss nepoti ei lor pre òrma maèstrie a nautèca. Pre Tierrmuri ei Insól' ei 'au facut o cettàte nomièndo o *Cythera*. Turnurí le, si Temple le celle inálte si arruncaua depárte extralucíre a pre Máre a Láconie ei. Celli mái mündre ei s' 'au santrit. Inálte Ziduri, si corumne o impregioraua, Fèrice a, si de adjunsu l fedeuva in ea, si incarcáte nauí le a Oceanu lui se adunaua in Porturí le elli celle fóra fricca.

C Á P E T.

N. B.

In Orthogr. ad §. 8. pag. 5.

Diphthong. aua : effertur ut à
 eua : — — — ed, v. eà-ja-v.jà
 §. 9. c. ante e, & i — — — ut cs. v. ts hung.
 — 'a in verb. aux. 'am. profer semper ut à

E R R A T A.

In Orthographia

Pag.	Lin:	corr.
1.	19. Mól	Mól —
2.	5. ant	ante
9.	28. habeo,	habeo :

In Praefatione Valach:

Lin: 7. spre. corr. spre

In Textu Valach:

Pag: 2.	lin. 20	viuuaçi' corr: víuaçi.'	
— ibid.	21.	imptegioráta.	impregioráta
— ibid.	27.	Moriènd —	Mòriènd
— ibid.	28.	ie —	ei
— ibid.	29.	dele virg. post	bráççie posit :
— ibid.	30.	dessertatóre	desertatóre
— ibid.	30.	ie final:	ei
9	1.	am	'am
14	14.	intypuìre	intypuìre a
19	3.	Vlaurélle.	Valurélle
32	26.	Dòmne'	Dómne !
33	25.	anima.	animà

